

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, dana 6.marta 2020. godine
Br. ref.:RK 1522/20

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI218/19

Podnosilac

Shani Morina

**Ocena ustavnosti rešenja Ac.br. 2451/19 Apelacionog suda Kosova od
2. jula 2019. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Bekim Sejdiu, sudija
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Gresa Caka-Nimani, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija i
Nexhmi Rexhepi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Shani Morina, iz sela Reštane, opština Suva Reka (u daljem tekstu: podnosilac zahteva).

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava rešenje Ac.br.2451/19 Apelacionog suda Kosova od 2.jula 2019. godine.
3. Osporeno rešenje podnosiocu zahteva je uručeno 18. jula 2019. godine.

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporenog rešenja, kojim se navodno podnosiocu zahteva povređuju osnovna prava i slobode zagarantovana članom 31. [Pravo na Pravično i Nepriistrasno Suđenje], Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav).

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na članu 113.7 Ustava, članu 47. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 29. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

6. Dana 3. decembra 2019. godine, podnosilac zahteva je putem pošte dostavio zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
7. Dana 6. decembra 2019. godine, predsednica Suda je odlukom br. GJR. KI218/19 imenovala sudiju Selvete Gerxhaliu-Krasniqi za sudiju izvestioca. Istog dana, predsednica Suda je odlukom br. KSH. KI218/19 imenovala Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Arta Rama-Hajrizi (predsedavajuća), Remzije Istrefi-Peci i Nexhmi Rexhepi.
8. Dana 8. januara 2020. godine, Sud je obavestio podnosioca zahteva o registraciji zahteva i kopiju zahteva poslao Apelacionom sudu.
9. Dana 5. februara 2020. godine, nakon razmatranja izveštaja sudije izvestioca, Veće za razmatranje je jednoglasno iznelo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

10. Na osnovu spisa predmeta proizilazi, da se podnosilac zahteva u postupku pred redovnim sudovima pojavljuje u svojstvu jednog od garanata kompanije „P.T.P. Agroeli“ iz Suve Reke, koja je sklopila sporazum o kreditu sa Raiffeisen Bankom Kosovo. Podnosilac zahteva shodno sporazumu, svojom imovinom je garantovao da će kompanija „P.T.P. Agroeli“, u roku ispuniti sve svoje obaveze koje je imala prema Raiffeisen Banci.
11. Dana 2. oktobra 2013. godine, zbog neizvršenja ugovornih obaveza od strane kompanije „P.T.P. Agroeli“, Raiffeisen Banka je kao poverilac podnela

Osnovnom sudu u Prizrenu-ogranku u Suvoj Reci (u daljem tekstu: Osnovni sud) predlog za izvršenje.

12. Dana 2. oktobra 2013. godine, Osnovni sud je doneo rešenje CP.br.776/13 kojim je dozvolio izvršenje.
13. Podnosilac zahtev je podneo prigovor Osnovnom sudu na rešenje CP.br.776/2013.
14. Raiffeisen Banka je shodno rešenju o izvršenju CP.br.776/13, predmet izvršenja prebacila na Privatnog izvršitelja.
15. Dana 14. aprila 2015. godine, Osnovni sud je doneo rešenje PPP.br.2013, kojim je prigovor podnosioca zahteva odbio kao nedozvoljen.
16. Podnosilac zahteva je podneo žalbu Apelacionom sudu na rešenje PPP.br.2013 Osnovnog suda.
17. Dana 22. juna 2016. godine, Apelacioni sud je doneo rešenje Ac.br.1735/2015, kojim je poništio rešenje Osnovnog suda PPP.br.2013 od 14. aprila 2015. godine, i predmet vratio na ponovno suđenje Osnovnom sudu. U obrazloženju rešenja stoji: *“prvostepeni sud u ovom slučaju je mogao da održi javnu raspravu kako bi potpuno shvatio punovažnost prigovora...”*
18. Dana 11. aprila 2019. godine, Osnovni sud je doneo novo rešenje Pp.br.112/2019, kojim je delimično prihvatio prigovor podnosioca zahteva koji se odnosio na visinu kamate, dok je ostatak rešenja CP.br.776/2013, Osnovnog suda o dozvoli izvršenja ostavio na snazi.
19. U obrazloženju rešenja Osnovnog suda stoji: *„Poverilac je učinio dovoljno verodostojnim njegov zahtev da se određuje izvršni predlog po članu 22. stav 1. pod stav 7. ZIP-a. Dok dužnici nisu mogli da obore jednu takvu tvrdnju poverioca pošto nisu izneli ubedljive dokaze kako se traže članom 69. stav 4. ZIP-a, osim prazna argumentovanja i ne dokazana u nikakvom pogledu, prema tome odlučeno je da i im se odbija i prigovor u ovom delu u skladu sa članom 73. stav 3. ZIP-a, dok rešenje o određivanju izvršnog predloga ostavlja na snagu“.*
20. Podnosilac zahteva je uložio žalbu Apelacionom sudu na rešenje Pp.br.112/2019 Osnovnog suda.
21. Dana 2. jula 2019. godine, Apelacioni sud je doneo rešenje Ac.br.2451/19, kojim je žalbu podnosioca zahteva odbio kao neosnovanu, dok je rešenje Pp.br.112/2019 Osnovnog suda potvrdio u celosti.
22. U obrazloženju rešenja Apelacionog suda stoji: *„Apelacioni sud procenjuje da je prvostepeni sud na osnovu dokaza koji se nalaze u spise predmeta, doneo pravično rešenje i osnivajući se na konkretne zakonske odredbe, isti je razumljiv i jasan, prema tome, odluku suda u vezi sa ovim pitanjem priznaje i Apelacioni sud, ocenjujući da napadnuto rešenje je pravičan i zakonit, jer isti se nije obuhvatio sa bitnim povredama odredbi parničnog postupka iz člana*

182. stav 1. i 2. ZPP-a, i da je pravično utvrđeno činjenično stanje, tako da se može istražiti i proceniti njegova zakonitost, povrede koje drugostepeni sud istražuje prema službenoj dužnosti na osnovu člana 194. ZPP-a“.

23. Dana 26. septembra 2019. godine, podnosilac zahteva je podneo Kancelariji glavnog državnog tužioca (u daljem tekstu: DT) predlog za pokretanje zahteva za zaštitu zakonitosti protiv rešenja Osnovnog suda Pp.br.112/19 od 11. aprila 2019. godine i protiv rešenja Apelacionog suda Ac.br.2451/19 od 2. jula 2019. godine.
24. Dana 15. oktobra 2019. godine, DT je poslalo obaveštenje podnosiocu zahteva u kome stoji: *“Nakon razmatranja vašeg predloga i ostalih spisa predmeta, Kancelarija Glavnog Državnog Tužioca vas obaveštava da vaš predlog nije odobren, jer u ovom pitanju nema dovoljnog pravnog osnova za podnošenje zahteva za zaštitu zakonitosti prema članu 247. stav 247.1. tačka a) i b) Zakona o parničnom postupku“.*

Navodi podnosioca zahteva

25. Podnosilac zahteva navodi da su rešenja Osnovog suda CP.br.776/13 od 2. oktobra 2013. godine, i Pp.br.112/2019 od 11. aprila 2019. godine, kao i rešenje Apelacionog suda Ac.br.2451/2019 od 2. jula 2019. godine, i obaveštenje DT, suprotne članu 31 Ustava, kojim se garantuje pravično i nepristrasnom suđenje.
26. Konkretnije, podnosilac zahteva smatra da Osnovni sud u svojim rešenjima ni u jednom trenutku nije uzeo u obzir tvrdnje dužničke stranke i da je na jednostran način odlučio u vezi sa njihovim zahtevima, kada je jednostrano odlučio u materijalnom pogledu, takođe i u proceduralnom pogledu su napravljene greške na štetu dužnika.
27. Isto tako Apelacioni sud, nije detaljno analizirao predmet i uprkos svim tvrdnjama argumentovanih u žalbi, takođe nije uzeo u obzir i nije odlučio o zahtevu dužnika da pitanje o kojem je reč suspenduje, sve dok se ne završi parnični postupak koji se vodi pri Osnovnom sudu u Prištini – Departman za privredna pitanja između Raiffeisen Banke i kompanije „P.T.P. Agroeli“.
28. Dalje, podnosilac zahteva tvrdi da i DT u svom obaveštenju KLC.br.162/2019 od 15. oktobra 2019. godine, nije dalo nijedan konkretan detalj, već samo se pozivalo da nema dovoljnog osnova kako bi se pokrenuo zahtev za zaštitu zakonitosti pred Vrhovnim sudom Kosova.
29. Shodno navedenom, podnosilac zahteva se obraća Sudu sa zahtevom da on obaveže Apelacioni sud da preinači rešenje prvog stepena ili da pitanje vrati na ponovno suđenje, ili da DT prihvati zahtev za iznošenje zahteva za zaštitu zakonitosti.

Prihvatljivost zahteva

30. Sud prvo razmatra da li je zahtev ispunio uslove prihvatljivosti, utvrđene Ustavom, propisane Zakonom i dalje precizirane Poslovníkom.

31. U tom smislu, Sud se poziva na član 113. stav 7. Ustava, koji propisuje:
- “Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.”*
32. Pored toga, Sud ocenjuje da li je podnosilac podneo zahtev u propisanom roku pri čemu se poziva na član 49. Zakona, koji predviđa: *“Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku. U svim ostalim slučajevima, rok počinje na dan javnog objavljivanja odluke ili akta. Ukoliko se zahtev tiče nekog zakona, onda rok počinje da teče od dana stupanja na snagu istog”*.
33. Da bi utvrdio da li je podnosilac podneo zahtev u propisanom roku od 4 (četiri) meseca, Sud se poziva na datum prijema poslednje odluke od strane podnosioca i datum podnošenja zahteva Ustavnom sudu.
34. “Poslednja odluka” u smislu člana 49. Zakona je naravno poslednja odluka kojom je odbijena žalba podnosioca zahteva (vidi, *mutatis mutandis*, *Paul i Audrey Edwards protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, br. 46477/99, ESLJP, odluka od 14. marta 2002. godine). Rok počinje da se računa od dana kada je odluka postala pravosnažna kao rezultat iscrpljivanja adekvatnih i delotvornih pravnih sredstava kako bi se obezbedilo ispravljanje stvari koja je predmet žalbe (vidi, *mutatis mutandis*, *Norkin protiv Rusije*, predstavka 21056/11, ESLJP, odluka od 5. februara 2013. godine, i vidi, takođe, *Moya Alvarez protiv Španije*, br. 44677/98, ESLJP, odluka od 23. novembra 1999. godine).
35. Što se tiče zahteva za zaštitu zakonitosti koji je podnet državnom tužiocu, Sud primećuje da se radi o pravnom sredstvu koje nije neposredno dostupno podnosiocu zahteva, već o pravnom sredstvu koje zavisi od “posrednika”, a u konkretnom slučaju “posrednik” je državni tužilac, i ono se, kao takvo, ne razmatra od strane Suda (vidi *Tanase protiv Moldavije*, [VV], stav 122, takođe, i slučaj Ustavnog suda KI184/18, podnosilac zahteva: *Ilir Gashi*, rešenje o neprihvatljivosti od 26. avgusta 2019. godine, stav 49).
36. Iz gore navedenih razloga, Sud smatra da je poslednja odluka u ovom slučaju zapravo rešenje [Ac.br.2451/19] Apelacionog suda od 2. jula 2019. godine, i da rok počinje da se računa od dana prijema gore navedenog rešenja od strane zastupnika podnosioca ili podnosioca lično (vidi, *Bayram i Yildirim protiv Turske*, predstavka br. 38587/97, ESLJP, odluka od 29. januara 2002. godine) i da on ne može uzeti u obzir obaveštenje glavnog državnog tužioca.
37. Prema tome, iz podnesaka proizilazi da je podnosilac zahteva rešenje Ac.br.2451/19 Apelacionog suda primio 18. jula 2019. godine, što se utvrđuje iz povratnice koja je dostavljena Sudu, dok je podnosilac podneo svoj zahtev Sudu dana 3. decembra 2019. godine (vidi, između ostalog, rešenja o neprihvatljivosti Ustavnog suda KI201/13, podnositeljka zahteva: *Sofa Gjonbalaj*, od 17. aprila 2013. godine, kao i rešenje KI143/19 *Agim Thaqi* od 16. januara 2020. godine).

38. U okolnostima kada je zahtev neblagovremen, Sud ne može razmatrati navode koji su izneti u vezi sa navodnim povredama člana 31. Ustava.
39. Na osnovu napred navedenog, proizilazi da zahtev nije podnet u zakonskom roku propisanom članom 49. Zakona i pravilom 39. (1) (c) Poslovnika i da se mora proglasiti neprihvatljivim iz razloga što je neblagovremen.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud Kosova, u skladu sa članom 113.1. i 7. Ustava, članom 49. Zakona i pravilom 39. (1) (c) Poslovnika o radu, na zasedanju održanom 5. februara 2020. godine, jednoglasno,

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Selvete Gerxhaliu-Krasniqi

Predsednica Ustavnog suda

Arta Rama-Hajrizi